

Reilun kilpailun toimintaohje liikuntalääketieteen keskuksille

Suomen
urheilun
eettinen
keskus
SUEK ry

Yleistä

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n koordinoima Reilun kilpailun ohjelma urheilujärjestöille on osa koko urheiluyhteisön vastuullisuusohjelmaa. Ohjelma sisältää antidopingtoimintaan ja kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvät toimenpiteet. Urheilujärjestöjen tekemien ohjelmien alle kuuluvat myös urheiluseurat ja urheiluakatemit. Myös urheiluopistot laativat oman ohjelmansa. Tavoitteena on, että Reilun kilpailun ohjelmia edistämällä varmistetaan, että kaikilla urheilutoimijoilla on riittävä tieto, asenne ja osaaminen toimia reilun pelin periaatteiden mukaisesti sekä kyky edistää urheilun yhteisiä arvoja omassa toiminnassaan.

Niin urheilija kuin hänen tukihenkilönsä ovat velvollisia noudattamaan kansallista antidopingsäännöstöä, lajikohtaisia säännöstöjä sekä eri arvokilpailuihin ja kilpailutapahtumiin liittyviä säännöstöjä. Urheilijoiden ja muiden tukihenkilöiden velvollisuus on tuntea heitä koskevat säännöstit sekä muut tekemänsä sopimukset ja sitoumukset.

Liikuntalääketieteen keskuksien asiantuntijaverkostona, erityisesti urheilijoiden terveyden edistäjinä, ovat tärkeässä roolissa edistämässä puhdasta ja reilua kilpailua osana SUEK:n verkostoa.

Yhteistyön tavoitteena on

- tavoittaa alueellisesti eri kohderyhmiä koulutuksen ja viestinnän kautta
- tarjota Maailman antidopingsäännösten ja kansainvälisen koulutusstandardin mukaista koulutusta
- ohjata urheilijat ja muut keskeiset kohderyhmät oikean ja ajantasaisen tiedon äärelle viestimällä reilusta kilpailusta

Liikuntalääketieteen keskuksien tavoitteena on sitoutuneesti yhteisesti sovittuihin toimenpiteisiin puhtaan ja reilun urheilun puolesta tämän Reilun kilpailun toimintaohjeen kautta. Ohjeistus painottuu koulutuksen ja viestinnän toimiin. Tämän ohjeistuksen pohjalta liikuntalääketieteen keskuksien tehtävien oman toimintaohjeensa ottaen huomioon oman organisaationsa ja alueensa erityispiirteet. Suunnitelmaa laatiessa on hyvä käydä vuoropuhelua alueella toimivan urheiluakatemit ja/tai urheiluopiston kanssa. Näin saadaan aikaan tehokasta toimintaa ja samalla välttämään päällekkäisyyksiltä. Toimintaohjeesta voi poimia sopivat toimenpiteet sekä kehittää uusia omaan toimintaan sopivia keinoja. Toimenpiteiden on hyvä näkyä liikuntalääketieteen keskuksien vuosikellossa ja niiden toteutumista seurataan vuosittain osana toiminnan arviointia. Toimintaohjeen voi viedä ja hyväksyttää hallituksessa.

Koulutus

Koulutuksen tavoitteena on varmistaa, että kaikilla urheilutoimijoilla on tarvittava ja ajantasainen tieto antidopingasioista ja kilpailumanipulaation torjunnasta sekä valmius tehdä eettisesti kestäviä valintoja urheilussa. Urheilijan tulisi tutustua antidopingtoimintaan ensisijaisesti koulutuksen kautta. Liikuntalääketieteen keskusten tehtävänä on suunnitella koulustoitimenpiteet vuositason ottaen huomioon eri kohderyhmät sekä alueen muut verkostot (esimerkiksi urheiluakatemit ja -opistot).

Kohderyhmät

Liikuntalääketieteen keskus määrittää itse, mille kohderyhmille heidän on mahdollista tarjota koulutusta omien resurssiensa puitteissa. SUEK vastaa ensisijaisesti huippu-urheilijoiden kouluttamisesta. Muiden kohderyhmien, kuten urheilijoiden, valmentajien, vanhempien ja urheiluseurojen, kouluttamismahdollisuudet liikuntalääketieteen keskus arvioi toimintaohjeen tekemisen yhteydessä. Keskeisten kohderyhmien kohdalla suositetaan kasvokkain tapahtuvaa koulutusta, ja muiden kohderyhmien kohdalla voi lähteä liikkeelle verkkokoulutusten suositelusta ja esimerkiksi SUEKin materiaalin välittämisestä eteenpäin. Suunnitelmaa tehdessä on tärkeä käydä vuoropuhelua mahdollisten muiden alueella toimivien tahojen, kuten urheiluakatemian ja urheiluoipiston, kanssa päällekkäisen toiminnan välttämiseksi. Osana SUEKin ja liikuntalääketieteen keskusten yhteistyötä pohditaan myös urheiluakatemioiden lääkäriverkoston osaamisen lisäämistä SUEKin teemoista.

Koulutusten tulee olla joko SUEKilta tilattuja tai liikuntalääketieteen keskuksen oman pätevyityneen kouluttajan pitämiä. SUEK tarjoaa vuosittain kouluttajakoulutusta liikuntalääketieteen keskusten yhteistyökäyttöön, erikoistuville urheilulääkäreille sekä muille koulutuksia pitävälle henkilöstölle pätevyiden saamiseksi. Liikuntalääketieteen keskusten tulee raportoida SUEKille pitämänsä koulutukset [tämän linkin](#) kautta.

SUEKin palvelut ja materiaalit

SUEK tarjoaa liikuntalääketieteen keskusten käyttöön ilmaisia verkkokoulutuksia, muita koulutusmateriaaleja sekä kouluttajakoulutusta. Ajantasaisen tiedon levittämisen varmistamiseksi koulutuksissa tulee hyödyntää SUEKin viimeisimpiä koulutusmateriaaleja.

Palvelut ja materiaalit

- [Puhtaasti paras -verkkokoulutus](#)
- [Reilusti paras -verkkokoulutus](#)
- [Urheilijaohje ja antidopingopas](#)
- [SUEKin materiaalipankki](#)
(myös tulostettavia aineistoja)

 SUEKin järjestämä kouluttajakoulutus liikuntalääketieteen keskuksille

PUHTASTI
PARAS

REILUSTI
PARAS

Viestintä

Hyvä toiminta tarvitsee näkyvyyttä. Tehokkaalla viestinnällä liikuntalääketieteen keskuksset voivat pitää asiaa esillä, jolloin niin urheilijat kuin muut toimijat eivät unohda antidopingasioita eivätkä kilpailumanipulaation torjuntaa. Kun asiat ovat esillä, niistä tulee luonnollinen osa toimintaa ja arvopohjaa, jolloin valitettavilta vahingoilta säästyään. Viestintä kertoo myös ulospäin keskuksen arvopohjasta ja -valinnoista. Alla on avattu viestinnän eri palveluja ja toimintoja.

Tiedottaminen

SUEK kokoaa yhteyshenkilöistä sähköpostiverkoston, jolle se toimittaa ajankohtaisia tiedotteita, esimerkiksi mahdolliset muutokset kielletyissä lääkeaineissa ja menetelmissä urheilussa tai erivapauskäytännöissä. Yhteyshenkilöt voivat välittää tiedotteet keskuksessaan sekä kannustaa muita toimijoita liittymään SUEKin julkisille postituslistoille, jolloin ajankohtaiset tiedotteet tavoittavat useamman toimijan.

Viestintäaineistot

SUEK tukee viestintää tuottamalla ja toimittamalla aineistoja keskusten käyttöön sekä tarvittaessa sparraamalla aineistojen kehittämisessä. SUEKin julkaisema aineisto on lähtökohtaisesti aina julkista ja käytävissä ellei toisin mainita. Hyviä viestintäkanavia ovat muun muassa keskusten nettisivut ja infonäytöt. Näissä paikoissa voi nostaa esille muun muassa SUEKin palveluja: KAMU-lääkehakua, ILMO-rikkomusraportointikanavaa ja verkkokoulutuksia. SUEKilta saa valmiin aineistot ja logot.

Viestintäkampanjat

Vuosittain vietetään kansainvälistä Play True -päivää huhtikuussa. Samana päivänä myös liikuntalääketieteenkeskukset voivat nostaa antidopingasiat esille viestinnässään esimerkiksi somessa. Puhdas urheilu ja kansallinen kampanja huomioidaan myös kansainvälisesti. Joulukuun 9. päivä on kansainvälinen korruption vastainen päivä. Tällöin keskuksset voivat halutessaan nostaa kilpailumanipulaation torjunta-asiat esille viestinnässään. SUEK viestii ennakkoon molemmista päivistä yhteyshenkilöille, jotta mahdolliset toimenpiteet ehditään toteuttaa.

Esittelypistetoiminta

Liikuntalääketieteen keskuksset voivat pyytää SUEKin maksuttoman esittelypisteen tapahtumiinsa. Esittelypisteellä jaetaan tietoa niin antidopingtoiminnasta, kilpailumanipulaation torjunnasta kuin muista SUEKin tehtävistä. Ennen tapahtumaa sovitaan tapahtumajärjestäjän kanssa yhdessä, mitä kaikkea muuta oheistoimintaa esittelypisteen ympärille suunnitellaan, esimerkiksi asiantuntijapuheenvuoroja SUEKin tehtävistä.

Kriisiviestintä

Hyvästä toiminnasta huolimatta liikuntalääketieteen keskusten kannattaa varautua kriiseihin ja niistä viestimiseen. Reilun kilpailun toimintaohjeeseen on hyvä kirjata kriisiviestintä, jossa on määritelty esimerkiksi, kenen vastuulla kriisiviestiminen on, keitä ryhmään kuuluu ja kuka on mahdollinen kommentoija. Keskeistä kriisiviestinnässä on yhteistyö SUEKin ja mahdollisesti muiden asianosaisten kanssa.

SUEKin viestintäkanavat (nettisivut, Instagram, X, YouTube)

SUEKin nettisivut sisältävät laajasti tietoa niin antidopingtoiminnasta, kilpailumanipulaation torjunnasta, katsomoturvallisuudesta kuin urheilun eettisistä asioista. Nettisivu toimii tietopankkina urheilijoille, heidän tukihenkilöilleen, valmentajille sekä muille asiasta kiinnostuneille.

SUEKin YouTube-kanavalta löytyy videoita antidopingin ja kilpailumanipulaation torjunnan teemoihin liittyen. Videoita voi hyödyntää koulutuksessa ja viestinnässä.

SUEKin X-tililtä @SUEK_FINCIS löytyy ajankohtaisia julkaisuja sekä keskustelua Reilun kilpailun puolesta.

SUEKin Instagram-tili @puhtaastiparas toimii puhtaan ja reilun urheilun yhteisönä. Käytä julkaistessa #puhtaastiparas ja liitä SUEKin tili @puhtaastiparas.

Linkit

- [SUEKin nettisivut](#)
- [SUEKin Instagram](#)
- [SUEKin X-tili](#)
- [SUEKin YouTube-kanava](#)

Kilpailumanipulaation torjunta

Kilpailumanipulaatiolla tarkoitetaan vilpillistä vaikuttamista ottelun tai kilpailun kulkuun tai lopputulokseen. Kilpailumanipulaatio voidaan jakaa urheilu- ja vedonlyöntiperustaiseen manipulaatioon. Se ilmenee eri lajeissa eri tavoin esimerkiksi kilpailu-, ottelu- tai tulosmanipulaationa. Tavoitteena voi olla esimerkiksi taloudellinen voitto tai halutun tittelin, joukkueen tulevien pelivastustajien tai sarjatason varmistelu. Lisäksi kilpailumanipulaatiota on sisäpiiritiedon, kuten julkaisemattomien kokoonpanotietojen tai terveydentilojen, jakaminen. Liikuntalääketieteen keskusten henkilöstö saattaa työssään saada tietoonsa näitä luottamuksellisia tietoja ja siksi on tärkeää, että henkilöstö ymmärtää oman vastuunsa kilpailumanipulaation torjunnassa.

On tärkeä muistaa, että kilpailumanipulaatio ei koske vain huippu-urheilua, vaan iso osa manipulaatiotapauksista on kohdistunut pienempiin kilpailuihin ja alempiin sarjatasoihin.

Kilpailumanipulaation torjunnan on hyvä olla esillä koulutustapahtumissa sekä viestinnässä. Lisäksi liikuntalääketieteen keskuksen nettisivuilla on hyvä olla linkki SUEKin ILMO-raportointikanavaan. Yhteyshenkilö ilmoittaa tarvittaessa tapauksista SUEKin tutkintapäällikölle, joka ohjeistaa asian etenemissä.

Ilmoita urheilurikkomuksesta

Jokaisella on oikeus ilmoittaa, jos epäilee doping-, kilpailumanipulaatio-, katsomoturvallisuus- tai muuta urheilun eettistä rikkomusta. ILMO-palvelussa voit tehdä ilmoituksen nimettömästi tai nimelläsi urheilutoimijan epäeettisestä toiminnasta, esimerkiksi häirinnästä. Ilmoituksesi sisältö käsitellään luottamuksellisesti. Kaikki saatu tieto analysoidaan mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten. Puuttamalla rikkomuksiin autat suojelemaan urheilua sekä turvaamaan tasavertaiset ja turvalliset lähtökohdat kaikille urheilijoille.

ILMO

Liikuntalääketieteen keskuksen tehtävät:

- Laatia liikuntalääketieteen keskukselle Reilun kilpailun toimintaohje
- Suunnitella ja toteuttaa koulutustoimenpiteet
- Välittää viestiä SUEKin toiminnan piiriin liittyvistä asioista ja mahdollisista ajankohtaisista muutoksista
- Osallistua SUEKin vuosittaiseen liikuntalääketieteen keskuksille järjestettävään kouluttajakoulutukseen

SUEKin tehtävät:

- Auttaa liikuntalääketieteen keskuksia toteuttamaan Reilun kilpailun toimintaohjetta ja julkaisee toimintaohjeet nettisivuillaan
- Tarjota aineistoja, palveluita ja tukea koulutus- ja viestintäasioissa
- Tiedottaa ajankohtaisista asioista
- Järjestää vuosittain kouluttajakoulutusta ja yhteistyötapaamisen liikuntalääketieteen keskuksille
- Kehittää toimintatapoja liikuntalääketieteen keskusten käyttöön

SUEKiin voi olla aina yhteydessä. Suunnitteleme mielellämme yhdessä liikuntalääketieteen keskusten kanssa esimerkiksi aineistoja ja kampanjoita.

Yhteyshenkilö

Liikuntalääketieteen keskuksen tulee nimetä yhteyshenkilö, joka koordinoi Reilun kilpailun toimintaohjeen suunnittelua, toteutusta ja arviointia sekä tarvittaessa päivittämistä. Kyseinen henkilö on myös yhteyshenkilö SUEKin suuntaan. Yhteyshenkilön vaihtumisesta tiedotetaan SUEKia.

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry
info@suek.fi
puh: +358 (0) 9 3481 2020

 suek.fi

 [@puhtaastiparas](https://www.instagram.com/puhtaastiparas)

 [@SUEK_FINCIS](https://www.x.com/SUEK_FINCIS)

 [SUEK_FINCIS](https://www.youtube.com/SUEK_FINCIS)